

[Christophersen.]

krav, som var uden nogen sammenhæng med vore aktuelle økonomiske problemer og de opgaver, som de stillede os over for, og samtidig lod sig presse til langsomt, men sikkert at reducere sin reviderede spareplan.

Udgangen på forhandlingerne blev en anden end den, vi havde ønsket. Den blev også en anden, tror jeg, end den, hovedparten af socialdemokratiet og socialdemokratiets vælgere gerne havde set. Hvor enhver fornuftig betragtning af de økonomiske realiteter og de foreliggende konkrete spæremuligheder burde have animeret regeringen til at søge et forlig ind mod midten, blev den af frygt for SF tvunget til det modsatte.

Hvor befinder vi os så nu? Ja, vi står med et finanslovsforslag, som vedtages om ikke ret mange timer, og det indeholder stigninger, som stadig er alt for kraftige. Dertil kommer så i sammenhæng hermed, at vi uden for det statslige budget på de kommunale budgetter også i det kommende år vil opleve en kraftig stigning af udgifterne. Det fremgår jo klart af den økonomiske årsoversigt, at det ikke mindst er de kommunestyrede udgifter, som i 1973-74 vil fortsætte deres vækst. Det betyder altså, at der fra den offentlige sektor gennem hele 1973 vil udgå en kraftig efterspørgsel efter arbejdskraft og varer, og dermed vil den samlede efterspørgsel i løbet af de kommende måneder blive presset op på et sådant niveau, at det må få alvorlige konsekvenser. 1973 vil blive præget af alvorlige valutariske problemer, prisstigningsbølgen vil rulle usvækket videre, kreditstramningen må fastholdes, og man kan alvorligt betvivle, om det bliver muligt fra 1. januar 1975 at liberalisere udlandets adgang til at købe danske obligationer.

Disse konsekvenser af, at regeringen valgte den magre løsning, vil jo uundgåeligt trække andre konsekvenser med sig. Regeringen har vores fulde støtte til at slutte sig til De europæiske Fællesskabers valutapolitiske beslutninger, men heri ligger jo bl. a., at den danske kronens kurs skal flyde sammen med en række andre og noget, måske endda langt stærkere europæiske valutaer. Fortsat valutariske problemer i Danmark, stærkere inflation og et højere omkostningsniveau er imidlertid ikke en udvikling, som svarer til denne politiske linje. Derfor dra-

ger vi den konklusion, at på et eller andet tidspunkt inden så vældig længe, ja, så vil vi igen i denne sal og i folketingets udvalg skulle tage stilling til nye forslag om, hvordan man skal løse vore økonomiske problemer.

En anden konsekvens vil være af skattepolitisk art. En for slap finanspolitik i 1973-74 vil nødvendiggøre en langt strammere finanspolitik i 1974, hvis problemerne skal løses. Det kræver altså også et betydeligt kasseoverskud i 1974. Og fortsat vækst i mange offentlige udgifter vil yderligere øge statens indtægtsbehov i 1974, og dertil kommer så, at vi i de sidste 7 dage jo ikke har hørt vældig meget til regeringens store spareplaner for 1974. Det er muligt, de kommer. Jeg forudsætter da i og for sig, at denne diskussion ikke er slut — det skal jeg senere vende tilbage til — men selv hvis de skulle dukke op igen i hel eller halv tilstand, ja, så tror vi, at de vil vise sig at være utilstrækkelige til at afbalancere de indtægtskrav, som det offentlige af den ene eller den anden grund må komme med i det næste kalenderår.

Jeg mener derfor, at den magre udgang af spareforhandlingerne også indebærer en skattepolitisk konsekvens, og jeg synes, at finansministeren sammen med økonomi- og budgetministeren i de kommende uger burde bruge lidt tid på at regne sig frem til — så vi er orineteret i god tid — hvilket udskrivningsbehov staten vil have i 1974. Vi har jo nu stort set alle de nødvendige tal på bordet om forventet indkomstudvikling, om væksten i produktionen og om de offentlige budgetters udvikling til et godt stykke ind i 1974. Men når de to ministre har regnet færdig, ja, så er jeg altså alvorligt bange for, at resultatet lægger op til højere indkomstskatter, større afgifter, flere besparelser eller en kombination af disse ting.

Men måske er den største konsekvens af forhandlingernes udgang ikke af økonomisk art. Da der endelig skulle spares for alvor, var socialdemokratiet ikke hjemme. I stedet for valgte man det magre forlig med SF om besparelser og stillede til gengæld befolkningen flere skatter i udsigt, både dem, som blev fremsat som forslag i udvalget, og dem, der nu efter vores vurdering toner frem som en konsekvens af de utilstrækkelige besparelser. Denne udgang på sagen vil jo ikke